

DORI HILLESTAD BUTLER, NANCY MEYERS (ILL.)

SIDAN 1

Rex och Lisa och den hemliga koden

Lärarmaterial

VAD HANDLAR BOKEN OM?

Rex försöker få Lisa att förstå att han vill ha ost. Han älskar ost. Plötsligt ringer det på dörren, men när Lisa och Rex öppnar så är det ingen där. Det ligger dock ett brev på trappan. I brevet står en text som de inte kan förstå. Vem har lämnat brevet och varför?

LGR 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att förstå och tolka texter samt för att anpassa läsningen efter textens form och innehåll. (SV åk 1–3)
- Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord och bild samspekar, såväl med som utan digitala verktyg. (SV åk 1–3)
- Att lyssna och återberätta i olika samtalssituationer. (SV åk 1–3)
- Alfabetet och alfabetisk ordning. (SV åk 1–3)
- Ord, symboler och begrepp som används för att uttrycka känslor, kunskaper och åsikter. (SV åk 1–3)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- Läs och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.
- Anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang.

LGRS 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Kommunikation för olika syften. Lyssna, svara, fråga, berätta samt uttrycka önskemål och känslor. (SV åk 1–3)
- Lässtrategier för att avkoda och förstå ord och elevnära texter. (SV åk 1–3)
- Strategier för att skriva olika typer av texter, till exempel meddelanden. (SV åk 1–3)
- Alfabetet och sambandet mellan ljud och bokstav. (SV åk 1–3)
- Ord, symboler, begrepp och kroppsspråk som används för att uttrycka känslor, kunskaper och åsikter. (SV åk 1–3)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Läsa, förstå och reflektera över olika texter.
- Skriva texter för olika syften och mottagare.
- Tala och samtala i olika sammanhang.

ORD ATT FÖRKLARA

trick

slokar

hundrastgård

veterinär

havregrynsgröt

gåta

rodnar

koden

FRÅGA, FRÅGA, BYT!

Fråga, fråga byt! är en kooperativ övning där man bland annat tränar språket och förståelsen.

Börja med att låta alla elever skriva en fråga om/till boken på en liten lapp. Samla in allas lappar och dela ut en lapp till varje elev. Sedan ska eleverna mingla runt i klassrummet. När de träffar en annan elev som är ledig, är det dags att använda frågorna. Eleven läser sin fråga och kompisens svarar. Den andra eleven gör samma sak, och när båda har ställt en fråga och svarat på en fråga, byter man lappar. Sedan minglar eleverna vidare tills de träffar någon ny, och upprepar övningen.

Den som är ansvarig för att leda övningen får känna av när det är läge att bryta.

SORTERINGSÖVNING – VEM SA VAD?

Kopiera meningarna på nästa sida och låt eleverna klippa isär dem. Eleverna ska sitta parvis eller i smågrupper och sortera meningarna efter vem som sa vad. Varje "grupp" av meningar ska sedan ha en rubrik som talar om vem som sa vad, till exempel Rex eller Lisa.

PÅ VILKEN SIDA?

Som en fortsättning på sorteringsövningen kan man även låta eleverna hitta meningarna i boken och notera på vilken sida just den meningen stod.

Jag ÄLSKAR ost.

Du får inte skälla!

Jag dansar runt i köket.

Det är ju inga riktiga ord.

Jag fick också ett brev.

Vem skriver ett brev som inte går att läsa?

Jag försöker tala om vem breven kommer ifrån.

Det kanske är en gåta vi ska lösa?

Dumma hund!

Det liknar breven som vi har fått.

De är skrivna på ett hemligt språk.

Ö är lika med A.

Får jag lite ost, tack.

Jag tror att Rex vill leka med bollen.

ALFABETSÖVNINGAR

a	b	c	d	e	f
g	h	i	j	k	l
m	n	o	p	q	r
s	t	u	v	w	x
y	z	å	ä	ö	

Låt eleverna arbeta i par eller smågrupper.

- **Sortera** – Klipp ut bokstäverna och lägg dem i rätt ordning.
- **Före/efter** – Lägg bokstäverna i en hög. Plocka upp en bokstav och säg vilken bokstav som kommer före eller efter i alfabetet.
- **Kims lek** – Plocka bort några av bokstäverna och be kompisen lista ut vilka du har tagit bort.
- **Med andra ord** – Plocka upp en bokstav och sätt den i pannan utan att titta på den. Övriga i gruppen ger dig ledtrådar så att du kan lista ut vilken bokstaven är.
- **Beskrivningar** – Träna på att beskriva bokstaven utifrån hur den ser ut. Skriv gärna ner era beskrivningar.
- **Mänsklig bokstav** – Lägg er på golvet och försök bilda olika bokstäver.

ORD SOM BÖRJAR PÅ ...

I denna övning tränar eleverna att samarbeta, lyssna samt använda sina ljud- och ordkunskaper.

Dela in eleverna i par eller smågrupper. Gruppen behöver penna och papper. Den som är ansvarig för övningen väljer ut en bokstav. Gruppens uppgift blir att komma på saker som börjar på den aktuella bokstaven.

Sakerna som eleverna ska komma på kan vara olika. Förslag på saker är:

- namn
- land
- djur
- mat
- sport/spel
- ord med fyra bokstäver

Om den ansvariga till exempel säger bokstaven A, skulle gruppen kunna svara: Alvar, Albanien, anaconda, ananas, amerikansk fotboll, aska.

Gruppen måste försöka prata tyst så att de andra grupperna inte hör, lyssna på varandra och komma överens om orden de ska välja.

Den ansvariga bestämmer hur lång tid de har på sig. Grupperna redovisar sina förslag och de får bara poäng om de är den enda gruppen som har valt just det ordet.

Fortsätt med flera bokstäver och avsluta med att summera resultaten.

FACIT

LÄSFÖRSTÅELSE

1. Ding-dång!

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

1. Vilket slags djur är Rex?
Rex är en hund.
2. Vad är det godaste som Rex vet?
Det godaste han vet är ost.

Frågor mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

3. På vilka olika sätt försöker Rex visa Lisa sitt trick?
Han sätter sig vid kylskåpet, sitter fint och skäller, sjunger och dansar.
4. Varför slokar Rex med svansen när de öppnar dörren?
Han blir besviken för att det inte var någon där när de öppnade.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

5. Rex älskar att äta ost. Vad älskar du att äta?
Eget svar.

2. Brevet

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

6. Vad ligger på trappan?
Det ligger ett brev på trappan.
7. Vilka ord kan Rex läsa?
Han kan läsa orden Lisa, Rex, hundrastgård och veterinär.

Frågor mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

8. Varför kan man inte förstå vad det står i breven?
Orden i breven är inga riktiga ord och därför kan man inte förstå vad det står.
9. På vilket sätt visar Rex att han gillar Simon?
Han visar att han gillar honom genom att hoppa upp och pussa honom.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

10. Lisa gillar inte att Rex pussar andra människor. Varför är det så, tror du?
Eget svar.

3. Två listor

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

11. Rex tycker att breven luktar som en person. Vem?
Han tycker att de luktar som Jill.
12. Vad har Rex för plan?
Hans plan är att hitta Jill.

Fråga mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

13. Lisa tror att Rex vill gå ut. Varför?
När Rex försöker berätta vem breven kommer ifrån tror Lisa att han berättar att han behöver gå ut.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

14. Varför har Lisa och Simon fått breven? Vad tror du?
Eget svar.

4. Rex plan

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

15. Var fäster Lisa kopplet?
Hon fäster det på halsbandet som Rex har på sig.
16. Vad har Jill i handen?
Jill har ett brev i handen.

Fråga mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

17. Varför blir Lisa arg på Rex?
Hon blir arg när Rex drar så hårt att hon tappar kopplet.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

18. Varför behöver man ha hundar i koppel?
Eget svar.

5. Koden knäcks

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

19. Jill har ett brev i handen. Vem är brevet till?
Brevet är till Anna.
20. Vilken ledtråd gav Jill?
Att Ö var lika med A.

Frågor mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

21. Hur skulle de göra för att förstå brevet?
De skulle byta ut alla bokstäver i orden till bokstaven som kommer efter i alfabetet.
22. Vad var det för slags brev?
Brevet var en inbjudan till ett spionkalas hos Jill.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

23. Vem skulle du ha valt att skriva ett brev till? Motivera.
Eget svar.